

ΧΑΝΙΩΤΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:

Δέσποινα Λιναράκη

» Αρχιτέκτονας μηχανικός και υποψήφια διδάκτωρ στο πανεπιστήμιο Griffith

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ
dmaridakis@yahoo.gr

Έχει σπουδάσει σε Ελλάδα, ΗΠΑ και Αυστραλία και στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνεται η προσαρμογή των παραθαλάσσιων πόλεων στην κλιματική αλλαγή και την άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Ο λόγος για τη Χανιώτισσα αρχιτεκτόνισσα Δέσποινα Λιναράκη που ως “παιδί της κρίσης” τα τελευταία χρόνια ζει και σχεδιάζει το μέλλον της στο εξωτερικό.

Η σκέψη της επιστροφής στα πάτρια εδάφη παραμένει πάντως ζωντανή, όπως εξομολογείται στην επικοινωνία που είχαμε μαζί της, για να συζητήσουμε για τις σπουδές της, τις έρευνες της αλλά και τις ανοικτές “πληγές” των Χανίων σε ό,τι αφορά τη διαχείριση των δημόσιων χώρων και του αρχιτεκτονικού πλούτου που διαθέτει ο τόπος μας.

• Έχετε σπουδές πάνω στην Αρχιτεκτονική σε Ελλάδα, ΗΠΑ και Αυστραλία. Ερχόμενη σε επαφή με διαφορετικά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα που βρίσκεται η Ελλάδα; Θεωρείτε ότι είμαστε ως χώρα σε καλό επίπεδο σε σύγκριση με το εξωτερικό;

Ναι, φυσικά, είμαστε σε πολύ καλό επίπεδο στον τομέα της Αρχιτεκτονικής. Ξεκίνησα τις σπουδές μου στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας και πήρα μεταγραφή στο Πολυτεχνείο Κρήτης το 2007. Τότε η σχολή στα Χανιά βρισκόταν ήδη στο τρίτο χρόνο ίδρυσής της. Είχα πάρα πολύ αξιόλογους καθηγητές, που είχαν πολύ αγάπη και μεράκι για την αρχιτεκτονική, το οποίο και μου μετέδωσαν. Είχα τη δυνατότητα να ασχοληθώ όχι μόνο με τα μαθήματα της σχολής, αλλά και με πολλά ερευνητικά προγράμματα. Ακόμα, συμμετείχαμε σε συνέδρια, διαγωνισμούς, κάναμε πάρα πολλές εκθέσεις και εκδηλώσεις και γενικά υπήρχε πολύ ενδιαφέρον τόσο από τους φοιτητές όσο και από τους καθηγητές. Όλα αυτά δημιούργησαν πάρα πολύ καλές βάσεις για την καριέρα μου σαν αρχιτέκτονας στο εξωτερικό. Επίσης κάτι που πάντα αναφέρω σε συζητήσεις μου για τις αρχιτεκτονικές σχολές στην Ελλάδα είναι ότι μου παρείχαν πληθώρα μαθημάτων και δωρεάν που είναι πολύ σημαντικό αν αναλογιστείτε το κόστος σπουδών στο εξωτερικό.

• Κι εσείς όπως και πολλοί άλλοι νέοι επιστήμονες από την Ελλάδα, έφυγαν τα χρόνια της κρίσης αναζητώντας μια καλύτερη τύχη στο εξωτερικό. Σκέφτεστε την επιστροφή; Και ποια θεωρείτε ότι είναι η μεγαλύτερη δυσκολία

για να γυρίσει πίσω ένας νέος επιστήμονας;

Όταν τελείωσα τις σπουδές μου, αρχές του 2013, αναγκάστηκα να φύγω γιατί δυστυχώς, λόγω κρίσης, δεν είχα καμία επαγγελματική ευκαιρία στην Ελλάδα, αλλά είχα πολλά όνειρα σαν αρχιτέκτονας. Τα πρώτα χρόνια ήταν αρκετά δύσκολα να προσαρμοστώ, αλλά κοιτάζοντας πίσω, πιστεύω ότι ήταν για καλύτερο που έφυγα. Ευτυχώς είχα μεγάλη συμπαράσταση από την οικογένειά μου. Η εμπειρία που έχω κερδίσει τόσα χρόνια δουλεύοντας και ζώντας σε διάφορες πόλεις του εξωτερικού και συναναστρεφόμενη με τόσες διαφορετικές κουλτούρες και ανθρώπους, είναι πολύτιμη για την εξέλιξη μου όχι μόνο σαν αρχιτέκτονας αλλά και σαν άνθρωπος.

Δεν ξέρω εάν θα καταφέρω να γυρίσω. Πάντα έχω στο μυαλό μου τη Κρήτη, αλλά πιστεύω εξαρτάται από τις ευκαιρίες που ίσως προκύψουν. Δυστυχώς ακόμα δεν υπάρχουν ανάλογες ευκαιρίες σε μισθό και ποιότητα για να γυρίσω πίσω. Πιστεύω το ίδιο ισχύει και για άλλους νέους επιστήμονες που έφυγαν στο εξωτερικό.

• Ποιο είναι το δικό σας ερευνητικό αντικείμενο στον τομέα της αρχιτεκτονικής;

Και πώς σχολιάζετε το γεγονός ότι ένα από τα μόνιμα παράπονα των νέων επιστημόνων στην Ελλάδα είναι απαξιωμένη από την Πολιτεία;

Τα τελευταία τρία χρόνια βρίσκομαι στην Αυστραλία και κάνω έρευνα πάνω στην προσαρμογή των παραθαλάσσιων πόλεων στη κλιματική αλλαγή και συγκεκριμένα στις πλημμύρες και στην άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Για παράδειγμα, σε μία από τις έρευνες που κάνουμε, εξετάζουμε διάφορα σενάρια ανασχεδιασμού παραθαλάσσιων περιοχών της Αυστραλίας για την προσαρμογή τους στην αύξηση του επιπέδου της θάλασσας. Παράλληλα ασχολούμαι με το διδακτορικό μου που αναπτύσσεται κυρίως στα κοραλλιογενή νησιά του Ειρηνικού και Ινδικού ωκεανού, όπου προσπαθώ μέσω διάφορων αρχιτεκτονικών προτάσεων να επεκτείνω τα νησιά ή να δημιουργήσω καινούργια, επαναπροσδιορίζοντας τη σχέση μεταξύ ανθρώπων, περιβάλλοντος και ζωντανών οργανισμών.

Ναι, δεν υπάρχουν πολλές ευκαιρίες για έρευνα και χρηματοδότηση στην Ελλάδα, αυτός ήταν και ένας από τους λόγους που ήρθα στην Αυστραλία. Αν αναλογιστεί κανείς όμως θα δει πόσο κρίμα είναι, καθώς η Ελλάδα έχει έναν αξιοθαύμαστο πολιτισμό που χρησιμοποιείται σαν υπόδειγμα σε πολλούς επιστημονικούς τομείς (φιλοσοφία, ιατρική, αρχιτεκτονική). Αλλά σήμερα, δεν έχει τους πόρους και την υποστήριξη που χρειάζεται για να εξελιχθεί.

• Στην Ελλάδα ως μια μεσογειακή

Η Δέσποινα Λιναράκη είναι αρχιτέκτονας μηχανικός και υποψήφια διδάκτωρ. Πήρε πτυχίο από το τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης (2013) και στη συνέχεια ολοκλήρωσε το μεταπτυχιακό της στο Columbia University της Νέας Υόρκης (2015). Κατόπιν, δούλεψε για τέσσερα χρόνια στη Νέα Υόρκη κερδίζοντας σημαντική εμπειρία στο σχεδιασμό και τη κατασκευή εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, δημόσιων κτιρίων και πύργων κατοικιών. Τα τελευταία δύο χρόνια βρίσκεται στην Αυστραλία και κάνει διδακτορικό για την προσαρμογή των παραθαλάσσιων πόλεων στη κλιματική αλλαγή, ενώ παράλληλα διδάσκει στην Αρχιτεκτονική σχολή του Πανεπιστημίου Griffith.

χώρα μας αφορά εκ των πραγμάτων άμεσα το ζήτημα των παραθαλάσσιων πόλεων σε σχέση με τη κλιματική αλλαγή. Τι κατά τη γνώμη σας χρειάζεται να προσέξουμε;

Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλη συζήτηση για τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στους παραθαλάσσιους χώρους, γενικά στο κόσμο. Αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα που δυστυχώς δεν είναι ακόμα σε προτεραιότητα στην Ελλάδα, παρόλο που μεγάλο μέρος της είναι ανεπτυγμένο παραθαλάσσια. Κατά τη γνώμη μου η αναδιαμόρφωση των παραθαλάσσιων πόλεων πρέπει να μπει σε προτεραιότητα για την βραχυπρόθεσμη προσαρμογή τους στην αύξηση της στάθμης της θάλασσας και στις πλημμύρες. Γεγονός που πρέπει να μπει σε προτεραιότητα και στον αστικό σχεδιασμό των παραθαλάσσιων περιοχών της Κρήτης όπως και στο παλιό λιμάνι των Χανίων. Υπάρχουν πολλές λύσεις που μπορούν να προστατεύσουν τις παραθαλάσσιες πόλεις και τα νησιά, αλλά θα πρέπει να γίνει μελέτη και να συμπεριληφθούν στις επιμέρους αρχιτεκτονικές προτάσεις.

• Κατά γενική ομολογία τα Χανιά διαθέτουν ένα πλούσιο αρχιτεκτονικό απόθεμα από διαφορετικές ιστορικές περιόδους. Τι σας χαροποιεί και τι σας θλίβει από τον τρόπο που διαχειριζόμαστε ως τοπική κοινωνία αυτό τον πλούτο;

Όντως, τα Χανιά είναι μία πανέμορφη πόλη με αρκετό πολιτιστικό πλούτο που έχει δημιουργηθεί σαν ένα κολάζ διαφόρων ιστορικών περιόδων. Για διάφορους λόγους, όπως η οικονομική κρίση, ο πλούτος αυτός δεν έχει δυστυχώς αναδειχτεί αρκετά. Με πολλά μνημεία (όπως τα Νεώρια), λόγω ηλικίας, καιρικών καταστροφών ή σεισμών να χρήζουν άμεσης προστασίας και ανάδειξης.

Προφανώς θα πρέπει να δοθεί βαρύτητα στην ανάδειξη του πολιτιστικού μας πλούτου. Παράλληλα όμως τα Χανιά χρειάζονται μία γενική αναδιαμόρφωση σαν πόλη, όχι μόνο στα μνημεία, αλλά και στο δημόσιο χώρο, στις τουριστικές εγκαταστάσεις και στις υποδομές. Για παράδειγμα, πεζοδρομώσεις στο κέντρο της πόλης, ποδηλατοδρόμοι, προσβάσεις για άτομα με ειδικές ανάγκες, χώροι πρασίνου, χώροι πάρκινγκ, αναδιαμόρφωση του παραλιακού μετώπου κ.τ.λ. Η κοινωνία εξελίσσεται και οι ανάγκες των πολιτών αλλάζουν με τα χρόνια, με αποτέλεσμα οι πόλεις μας να πρέπει να αναπροσαρμόζονται στις καινούργιες αυτές ανάγκες.

Μέσα από τη στήλη “Χανιώτες του εξωτερικού” τα “Χ.ν.” παρουσιάζουν ιστορίες συμπολιτών μας που έφυγαν από τα Χανιά και διακρίνονται σε διάφορους τομείς στο εξωτερικό.

